

❖ VRIJDAG IN DE TWEEDE WEEK ❖

METTEN

PSALM-LEZINGEN

*Na de eerste psalm-lezing zingen we de **kathisma-zangen** volgens de toon van de week (zie appendix).*

*Na de tweede psalm-lezing zingen we de **kathisma-zang**:*

t.4 ˘ Door de onthouding zijn wij ver-hé-vēn * bó-ven de aardse hārts-tōch-tēn. * Lāāt òns dè Heer ver-hēf-fēn, * Die aan het Kruis ver-hē-vēn wērd * tot verheffing van heēl dé wē-`-` rēld. * Lāāt ons welbewust drinken van de drank der rouw-mōe-dig-hēid; * en denken aan de dāg ēn het ūur, * waarop wij zullen verschijnen voor de he-mēl-sē Rēch-`-` tēr. ˘

kruis-theotokion, t.4: ˘ Toen Uw maagdelijke Mōe-dēr * Ū op het Kruis ver-hē-vēn zāg, * riep zij klā-gēnd ēn wē-nēnd ūit: * Wat is dit voor wonderlijk gebeu-rēn, mijn Zōon? * Hoe heeft de wetteloze menigte Ū āan het Kruis gē-hēcht? * Ū, de enige Levenschenkēr * mijn āl-lēr-diēr-baārst Līcht. ˘

Na de derde psalmlezing zingen we:

t.5 ˘ Heer, de ge-nā-dē van Uw Krūis * schijnt stralend over heel de āar-dē, * en vernietigt de kracht der dē-mō-`-` nēn, * ēn maakt voor ons de weg der onthōding līcht. * Gij Die ons hiermee ver-stērkt, * ónt-fērm Ū ò-`-` vēr òns. ˘

kruis-theotokion, t.5: ˘ Toen Uw Moeder U aan het Kruis ver-hē-vēn zāg, * hēeft zij die U zonder smār-ten had ge-baārd, * in uiter-stē smārt gē-klaāgd: * Wēē mij, mijn innig be-mīn-dē Zōon, * hōē word ik in mijn zīel gē-wōnd, * nu ik U als ēēn mis-dadīgēr * tūssen twee misdadigers zie vāst-gē-nā-`-` gēld. ˘

DE CANONS

we lezen eerst de canon uit het mineon, met, op hun beurt, van het triodion:

DE VIJFDE CANTIEK (*Gebed van Jesaja - Uit de nacht ontwaakt... Jes26, 9-21*)
(*canon uit het mineon en dan:*)

VIJFDE ODE - HET TRIODION - TOON 4

irmos t.4 De goddelozen, o Christus ...

Vrijwillig zijt Gij, Meester, op het Kruis verheven en hebt Gij de vijand neergestort: Richt in Uw barmhartigheid mij op, die vrijwillig ben neergestort in de afgrond der begeerten.

Verlicht mijn ziel die door slechte hartstochten verduisterd is, Jezus, Die de zon verduisterd hebt toen Gij aan het Kruis waart uitgestrekt, en Die de uitgestrektheid van heel de wereld hebt verlicht.

Verleen mij, Christus, de zee der Vasten stormloos te doorvaren; breng tot kalmte de heftige golven van mijn gedachten, en doe mij binnenlopen in de haven van de Opstanding.

(*Theotokion*) Laat ons met een rein hart de Reine eren; laat ons, gesierd met door God geïnspireerde daden, vol eerbied de Schoonheid van Jacob in hymnen bezingen, want zij is de Moeder van onze God.

ANDER TRIODION

irmos t.5 Wees barmhartig, Christus...

Doordat Gij gekruisigd werd, hebt Gij mij vrijgemaakt van het bederf; en toen Gij met de lans doorboord werd, hebt Gij mij onsterfelijk gemaakt. Ik verheerlijk Uw onzegbare barmhartigheid, Christus, want Gij zijt gekomen om mij te verlossen.

Door Uw handen uit te strekken aan het Kruis, hebt Gij de geestelijke Amalek gedood, Heer, en Uw volk gered: daarom bezingen wij Uw macht.

Eer . . . Bezingen wij met hymnen de Godheid in Drie Personen, de éne, bovenwezenlijke Heerschappij: de beginloze Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest.

Nu en altijd . . . Hem Die de Hemel niet omvatten kon, hebt gij in uw schoot ontvangen en gebaad: welk een ontzagwekkend en onzegbaar wonder! Daarom bezingen wij u allen, Ongerepte.

Eer aan U, onze God, eer aan U.

Gij Die om mij de kruisiging hebt verduurd, de zure wijn gedronken, en gezegd: «Het is volbracht!», doe mij volbrengen de wedloop van de Vasten, en verleen mij Uw Verrijzenis te mogen zien.

irmos t. 5 _ Wees barmhàrtig, Chrìs - - tus, * voor hen die
ontwàken uit de nàcht, * om U tè aanbid - - den; * én schenk hun
v̀re - de; * wànt Uw ge - boden zijn licht, ** én genézing
voor Uw diènàren, Menslie - vende. ≡

DE ACHTSTE CANTIEK (het lied van de drie jongelingen; Dan.3. 57-88)
(canon uit het mineon en dan:)

HET TRIODION
t.4 Almachtige Verlosser ...

Toen Gij uit barmhartigheid aan het Kruis genageld waart, hebt Gij voor de Rover het Paradijs geopend. Genees nu ook mij die door de sluwheid van de demon beroofd ben, en in mijn ziel geheel met wonden overdekt; open voor mij de poort van berouw in Uw menslievendheid.

Laten wij ons lichaam stralend maken door vasten, en de ziel verkwikken door deugden. Laat ons de behoeftigen spijzigen, en daardoor onuitputtelijke rijkdom verwerven in de hemelen, terwijl wij roepen: Bezingt de Heer, al Zijn werken, en verheft Hem in alle eeuwen.

Door Uw Lijden wankelde de schepping, toen zij U aan het Kruis genageld zag, Algoede Verlosser. Daarom smeed ik U, Medelijdende, doe mijn verstand dat steeds wankelt door de aanvallen van de slang, vast staan op de hechte rots van Uw geboden.

(Theotokion) Gij gesloten Poort van God, waar alleen de Heer is doorgestaan, leid mij op goddelijke wegen en open voor mij de poort van het heil, door God begenadigde. Want ik neem mijn toevlucht tot u, Maagd, die alleen de bescherming zijt van het geslacht der mensen.

ANDER TRIODION

t.5 De Formeerder...

Ik bezing het alheilige Hout waarop Gij, mijn Christus, gekruisigd werd; en ik zegen U boven alles, in alle eeuwen.

Op Golgotha hebben de wettelozen U gedood door U te kruisigen, Christus: maar Gij leeft en redt ons in alle eeuwen.

Zegenen wij de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, de Heer.

De Drieheid is op wondere wijze onderscheiden, maar blijft als God ondeelbaar: Hem verheffen wij in alle eeuwen.

Nu en altijd ...

Smeek voor hen die u bezingen, Alongerepte, opdat wij van de velerlei beproevingen en gevaren worden gered.

Eer aan U, onze God, eer aan U.

Versterk mij, Heer, door de kracht van Uw Kruis, en verleen mij vol goede moed de loop van de Vasten te volbrengen.

Loven, zegenen en aanbidden wij de Heer ...

irmos t. 5 De Formeerder der schep - - ping, * voor Wie de
engelen sidderend staan; * be - zingt Hem, gij volkeren, **
en verheft Hem hoog in alle eeu - wigheid. ☩

we zingen het MAGNIFICAT met het: U, eerbiedwaardiger...

DE NEGENDE CANTIEK (Lofzang van Zacharias)

(canon uit het mineon en dan:)

NEGENDE ODE - HET TRIODION

irmos t.4 De door geen mensenhanden afgehouden steen ...

De Profeet zag U vooruit als de Steen die losgemaakt werd van de berg der Maagd, Verlosser, Die de rotsen hebt doen scheuren bij Uw kruisiging. Bevrijd mij daarom, Medelijdende, want ik ben bezwaard door de steen der ongevoeligheid.

Onthoud u van slechtheid, mijn ziel, en verkwik u met goddelijke liefde; open de deur voor alle deugden, maar sluit de toegang voor het kwade: door onthouding en gebed.

Red mij, die veroordeling verdient, Gij Die door Uw Kruis de vijandschap veroordeeld hebt, mijn Meester en Verlosser; laat mij geen prooi worden van de hel, bevlekt als ik ben door hartstochten en verduisterd door zonden.

(Theotokion) Spaar mij, Christus, wanneer Gij in heerlijkheid zult komen om de wereld te oordelen; ontbind het duister van mijn slechtheid door de smeekbeden van haar die U gebarnd heeft; en maak mij erfgenaam van Uw hemels Koninkrijk.

ANDER TRIODION

irmos t.5 Verheug u, Jesaja ...

Toen Gij gekruisigd werd, hebt Gij het paradijs weer voor immer geopend. Welk een vreugde dat ik daar deel gekregen heb aan het Leven, en verlost ben van de eeuwige dood der ongehoorzaamheid. Daarom, Menslievende, verhef ik U als onze God.

Uw levenschenkend Kruis, eerst een werktuig van vervloeking, is tot een zegel van zegening geworden, Heer. Wanneer wij U daarop aanschouwen, worden wij weer levend, die eerst gestorven waren; en U bezingend, verheffen wij U als onze Meester.

Eer . . . In Uw Wezens-eenheid bezing ik U, beginloze Drieheid, eerbiedwaardige Levens-oorsprong, geheel ondeelbare Eenheid: ongeboren Vader, geboren Woord en Zoon, en Heilige Geest. Red allen die U in hymnen bezingen.

Nu en altijd . . . Uw moederschap, Moeder Gods, gaat alle verstand te boven, want zonder man hebt gij ontvangen, en als Maagd hebt gij gebarnd. Immers het Kind Dat geboren werd is God, en Hem verheffend, prijzen wij u zalig, heilige Maagd.

Eer aan U, onze God, eer aan U.

Kostbaar Kruis, mijn kracht en mijn toevlucht: wees voor mij verlichting nu ik vast; verblijd mij, reinig mij en verlos mij van alle beproevingen, opdat ik, u verheerlijkend, onze Meester, Christus, mag verheffen.

irmos t.5 Ver - heug u, Jesa - ja, * want de Maagd heeft
in haar schoot ontvan - gen * en Emmanuel, de Godmens gebarnd. *
Zijn Naam is Opgang van het Licht. * Hem verheerlijken wij, **
en u, o Maagd, verhef - fen wij. ☩

*photagogikon in de toon van de week ;
gelezen lofpsalmen en gelezen doxologie.*

APOSTICHEN *idiomelon, toon 8*

t.8 – De hartstocht-doden-dé Vās-tèn is ge-kó-mèn, * en bé-looft ge-nē-zīng voòr hèn * dié door zòn-dèn gé-kwèld wòr-dèn. * É-ren wij die als een door God ge-schón-kèn hùlp, * en aan-vaar-den wij de door God geschreven Tā-fe-lén der Wēt. * Lát ons deze niet verbrijzelen door òn-zè òn-mà-tig-hèid, * òm geen deel te worden van hen die in de woestijn ge-val-lèn zījn. * Lát ons vasten zonder sòm-bér gè-laàt, * maar van vreugde stralen zo- als hèt aan chris-tè-nen pàst, * niét huichelen zoals de Fari-zèe-èn, * maar óns zal-ven zoals het Evan-gē-liè zègt, * én ons beroemen op het Krùis vān Chriis-tùs, * dé Ver-lòs-ser van ón-ze zīe-lèn. –

Heer, vervul ons 's morgens met Uw barmhartigheid; dan zullen wij juichen en ons verheugen. Geef dat wij ons mogen verheugen over al onze dagen; ook over de dagen dat Gij ons vernederd hebt, over de jaren waarin wij rampen zagen. Zie toch neer op Uw dienaren en op Uw werken, en leid hun kinderen.

en we herhalen: De hartstocht-dodende ...

Moge de luister van de Heer onze God over ons stralen. Maak voor ons recht het werk van onze handen; ja, maak recht het werk van onze handen.

martyrikon:

t.8 – Heiligé Mārtè-la ren hoe zullen wij ú nōe-mèn, * Ché-ru-bīm? want Christus rúst òp ù. * Sé-ra-fīm? want gij hebt Hem steèds vér-heer-lijkt. * En-ge-lèn? daar gij uw lichaam ge-rīng hebt gè-acht. * Mách-tèn? die grote wòn-dé-rèn wèrkt. * Tāl-rijk zījn úw nà-mèn, * én nog talrijker uw genade-gā-vèn; * bidt dát onze zīe-len wòr-dèn ge-rèd. –

Eer ... Nu en ... *kruistheotokion* – Wat is dit wòn-dèr-lijk en bui-ten-gè-woòn, * riep dé Mōe-der en Māagd tót dē Heer: * dé smarten der wē-en die ik niét gé-kènd heb * tōen ik U báar-de, mijn Zoòn, * dóor-steken nū mijn hārt; * ik kàn niét vér-drà-gèn te zīen * hōe Gij zijt vastgenageld aan eèn Krùis, * Gij Die het licht van mijn ò-gèn zījt: * maar haast ù én stà òp, * òp-dat ik, samen met de wē-rèld * Uw ontzag-wèk-kende Voor-zīe-nig-heid mag ver-heer-lij-kèn. –

IN HET ZESDE UUR

TROPAAR VAN DE PROFETIE

t.1 – Dag en nācht vāl-len
 wij voor U neér, ó Héer, * Û vragend om vergeving voor
 onze ziè-lèn, * op-dát wij Û in vrede mo-gén aan-bid-dèn *
 èn U verheerlijken, Mens-lié-vēn-dē. ♪

Eer ... Nu en ... *herhalen*

PROKIMEN TOON 4

PS 37

Heer, tuch- tig mij niet * in Uw gramschap.

Want uw pijlen steken diep in mij, Uw hand drukt zwaar op mij.

LEZING UIT DE PROFETIE VAN JESAJA 7,1-14

Het gebeurde in de dagen van Achaz, de zoon van Jotham, de zoon van Uzzia, de koning van Juda, dat Rezin, de koning van Syrië, met Pekah, de zoon van Remalia, de koning van Israëel, optrok naar Jeruzalem om er oorlog tegen te voeren, maar hij was niet in staat de stad te belegeren. Toen het huis van David verteld werd: Syrië is het eens geworden met Efraïm, ontstelde zijn hart en het hart van zijn volk, zoals de bomen in het woud beven voor de wind. En de HEER zei tegen Jesaja: Ga nu op weg, Achaz tegemoet, gij en uw zoon Jasjub, naar de vijver bij de bovenweg van het Blekersveld. Zeg dan tegen hem: Beheers uzelf, blijf rustig, wees niet bevreesd, laat uw hart niet week worden voor die twee rokende stukken brandhout. Wanneer Mijn toorn ontbrandt, zal Ik daarna weer genezen. Wat betreft de zoon van Syrië en de zoon van

Remalia, zij hebben kwaad tegen u beraamd, zeggend: Laten wij oprukken tegen Juda, en hen angst aanjagen, en hen overheersen en de zoon van Tabeal er als koning over aanstellen. Zo spreekt de HEER Sabaoth: Dat besluit zal niet uitgevoerd worden, dat zal niet gebeuren! Want het hoofd van Syrië is Damascus, en het hoofd van Damascus is Rezin. En na vijftig jaar zal het rijk van Efraïm vernietigd worden en niet meer als volk bestaan. Ondertussen zal Samaria het hoofd van Efraïm zijn en de zoon van Remalia het hoofd van Samaria. Als gij het niet gelooft, zult gij het ook niet begrijpen. Opnieuw sprak de HEER tegen Achaz, zeggend: Vraag voor uzelf een teken van de HEER, uw God, vraag het beneden in de diepte of boven in de hoogte. Maar Achaz zei: Ik zal het niet vragen en de HEER niet op de proef stellen. Toen zei hij: Luister toch, huis van David, is het u niet genoeg mensen te vermoeien, dat u ook mijn God vermoeit? Daarom zal de Heer Zelf u een teken geven: Zie, de maagd zal zwanger worden. Zij zal een Zoon baren en Hem de Naam Immanuel geven.

TWEDE PROKIMEN TOON 6

PS 38

Heer, ver-hoor * mijn ge-bed en mijn sme-ken.

Ik sprak: ik wil mijn wegen bewaken om niet te zondigen met mijn tong: ik bleef stom en heb mij vernederd: ik zweeg zelfs over goede dingen.

VESPERS VAN VRIJDAGAVOND

ps.103; vredeslitanie; het 18^e kathisma in drie stasen, waarbij steeds een litanie, waaronder de priester de H. Gaven naar de proskomidietafel overbrengt.

HEER IK ROEP ... *we zingen 10 stichieren* ; het idiomelon (2x) :*

t.4 ˘ Nu is het de gún-stige tījd, * nú is het de dāg van het Hēil.
* Zie neer op mijn zīel in de overvloed van Uw ont-fēr-mīng, *
neem de last van mijn zōnden vān mij wēg, ** Gij e-nīg Mēns-
liē-vēn-dē. ˘

*dan de 4 martyrika van de toon , zie appendix
en dan nog 4 stichieren uit het Mineon*

*Eer ... het nekrosimon van de toon, zie appendix
Nu en ... theotokion (dogmatikon) van de toon*

*Intocht met wierook, indien er een evangelie-lezing volgt, dan ook met
het Evangelie-boek. Vreugdevol Licht ..*

PROKIMEN TOON 4

PS. 39

Uw barmhartigheid, Heer, en Uw waar- heid * heb-

ben mij al- tijd ge- steund.

Wachtend verbeid ik de Heer: Hij heeft Zich tot mij geneigd en mijn smeking verhoord; Hij trekt mij uit een poel van ellende, uit modder en slijk.

* De bovenstaande volgorde van de stichieren geldt voor de Vespers met Liturgie van de Voorafgewijde Gaven. Indien er geen Liturgie is, dan wordt de Vespers als volgt gezongen: bij de Heer ik roep-verzen: 3 martyrika van de toon (appendix), en 3 van het mineon; Eer... necrosimon van de toon (app.); Nu en dogmatikon (app.). Bij de apostichen: 2 x het idiomelon, het 4e martyrikon (app.) en een theotokion van dezelfde toon.

LEZING UIT GENESIS 5, 32-6,8

Toen Noach vijfhonderd jaar oud was, verwekte hij drie zonen: Sem, Cham en Jafeth. En het gebeurde, toen de mensen zich op de aardbodem begonnen te vermenigvuldigen en er dochters bij hen geboren werden, dat Gods zonen zagen dat de dochters van de mensen mooi waren, en zij namen zich vrouwen uit allen die zij uitgekozen hadden. Toen zei de HEER God: Mijn Geest zal niet voor eeuwig op deze mensen blijven rusten, omdat zij vleselijk zijn, en hun dagen zullen honderdtwintig jaar zijn. In die dagen, en ook daarna, waren er reuzen op aarde, toen Gods zonen bij de dochters van de mensen waren gekomen en die kinderen voor hen baarden; dit zijn de geweldenaars van oude tijden af, mannen van naam. En de HEER God zag dat de slechtheid van de mensen op aarde toenam, en dat iedereen in zijn hart voortdurend slechte dingen overwoog. Toen dacht God erover na dat Hij de mens op de aarde gemaakt had, en het berouwde Hem. En God zei: Ik zal de mens, die Ik geschapen heb, van het aanschijn der aarde verdelgen, van mens tot vee, en van de kruipende dieren tot de vogels in de lucht toe, want Ik heb er berouw over dat Ik hen gemaakt heb. Maar Noach vond genade in de ogen van de HEER God.

TWEEDE PROKIMEN

TOON 6

PS. 40

Ik zei: Heer, * ont- ferm- U o- ver mij.

Zalig hij die zorg draagt voor behoeftigen en armen: ten dage van onheil zal de Heer hem bevrijden; Hij zal hem doen leven en gelukkig maken op aarde.

LICHTZEGEN

LEZING UIT DE SPREUKEN 6,20 - 7,1

Mijn zoon, neem de geboden van je vader in acht
en verwerp het onderricht van je moeder niet.

Bind ze voortdurend op je ziel,
hang ze om je hals.

Als je op weg gaat, neem ze dan mee, zodat ze bij je blijven,
als je neerligt, zullen deze over je waken,
als je ontwaakt, zullen deze tot je spreken.

Want de geboden van de wet zijn een lamp en een licht,
en een levensweg met bestraffing en vermaning,

om je te bewaren voor de vrouw van een ander,
voor het gevlei van de tong van een onbekende.

Begeer haar schoonheid niet in je hart
en laat ze je niet vangen met haar ogen,
noch meeslepen met haar wimpers,

want de waarde van een hoer is niet meer dan een homp brood,
en de vrouw van een getrouwde man jaagt op een kostbare ziel.

Als iemand vuur in zijn boezem neemt,
zullen dan zijn kleren niet in brand vliegen?

Als iemand op gloeiende kolen loopt,
zullen dan zijn voeten niet verbranden?

Zo ook wie naar de vrouw van een andere man gaat:
al wie haar aanraakt, zal niet voor onschuldig gehouden worden.

Men is niet verbaasd als men een dief vangt,
die steelt om zijn mond te vullen, als hij honger heeft.

Als hij gevonden wordt, vergoedt hij het zeventvoudig:
al het bezit van zijn huis moet hij geven, om zich te bevrijden.

Maar wie met een vrouw overspel pleegt, is zonder verstand.
Wie dat doet, richt zijn ziel te gronde.

Plaag en schande zal hij vinden
en zijn smaad zal niet uitgewist worden in eeuwigheid,

want de woede van haar man is vol jaloersheid
en hij zal geen medelijden hebben op de dag van het gericht.

Voor geen enkel losgeld zal hij de vijandschap goed maken
en deze wordt niet geslecht met veel geschenken.

Mijn zoon, neem mijn woorden in acht,
berg mijn geboden bij je op.

*meteen de wierook-zang: Laat mijn gebed ... en de rest van de dienst
van de voorafgewijde Gaven.*